

En vej ind i fællesskabet – et innovationsprojekt

Cand.pæd.pæd.psych. og projektleder Elin Poulsen

Projektet kort fortalt

En vej ind i fællesskabet (EVIIF) er et tværgående innovationsprojekt mellem Magistraten for Børn og Unge (MBU) og Magistraten for Sociale forhold og Beskæftigelse (MSB). Projektets formål er

- at udvikle og afprøve indsatser, som kan bidrage til at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse eller kommer i beskæftigelse efter grundskolen
- at forbedre det tværgående samarbejde om denne fælles opgave.

Målgruppen for EVIIF er elever, som i 8., 9. og 10. klasse vurderes ikke-uddannelsesparate – med særligt fokus på de mest udsatte og sårbare unge, som ikke bliver uddannelsesparate med den almene pædagogiske indsats.

Innovation

EVIIF skal udvikle og afprøve nye indsatser, der udgør et brud med tidligere praksis, og som er med til at skabe værdi for projektets målgruppe.

Tre faktorer skal ifølge Center for Offentlig Innovation være opfyldt for, at vi kan tale om innovation i den offentlige sektor. Indsatsen skal være

- Ny
Innovationen skal være ny for selve arbejdspladsen – men andre kan have udviklet innovationen eller have taget den i brug før. Indsatsen kan ligeledes være inspireret af andres løsninger. Innovationsarbejdet i EVIIF er mestendels en videreudvikling af eksisterende indsatser, tilgange, metoder og strukturer – med inspiration fra andres løsninger på lignende opgaver.
- Gennemført
Idéer alene tæller ikke. Uden ibrugtagning – ingen innovation. Indsatserne i EVIIF afprøves i praksis med direkte involvering af unge i målgruppen. Alle indsatser ”rammer” således de unge i form af pædagogiske indsatser.
- Værdifuld
Forbedret kvalitet, forøget effektivitet, forøget tilfredshed eller forøget indsigt i eller indflydelse på opgaveløsningen for de unge (og deres forældre). EVIIF's intention er, at den enkelte unge i højere grad end i dag får og tager ansvaret for sin egen livsbane og livsførelse. Værdien er således den unges oplevelse af øgede deltagelsesmuligheder i eget liv.

Det tværprofessionelle samarbejde

Målgruppen for EVIIF er kendetegnet ved at have komplekse problemstillinger, hvor det er nødvendigt, at mange professioner og fagligheder samarbejder på tværs. Der er behov for mange typer specialviden, der er mange interesser i spil, og der er ofte risiko for konflikter mellem de professionelle. Mange af udfordringerne ved det tværorganisatoriske samarbejde handler om traditioner, værdier, normer, ansvarsområder, organisatoriske betingelser m.v.

I EVIIF brydes de normalt gældende organiseringer og siloer ned. Projektets organisering giver mulighed for at tænke og handle anderledes end normalt.

Det handler om læring i en kollektiv praksis. Læring mod ny viden, nye arbejdsformer og ny forståelse af den fælles opgave. Målet er, at professionerne i fællesskab bliver i stand til at løse opgaver, som de ikke tidligere var i stand til at løse.

Det tværprofessionelle samarbejde er ikke et mål i sig selv – men et middel til at nå målet for og med de unge.

KvaS-Vital som projektramme

Projektet har KvaS-Vital som overordnet teoretisk projektramme.

KvaS-Vital er udviklet af professor ved Aarhus Universitet Jan Tønnesvang som led i hans arbejde med at omsætte psykologisk teori om behov og tilværelseskompetence i praktisk arbejde med mennesker i pædagogiske, psykologiske, organisatoriske og ledelsesmæssige sammenhænge. KvaS-Vital består af to modeller: modellen for kvalificeret selvbestemmelse (KvaS) og vitaliseringsmodellen (Vital).

Som teoretisk ramme i EVIIF skal KvaS-Vital

- understøtte den unges måder at tage vare på sig selv, sine behov og kompetencer i sit ungdomsliv og livsengagement – herunder at blive parat til uddannelse eller beskæftigelse
- bidrage med en fælles systematisk forståelsesramme, der på tværs af fagligheder kan skabe et fælles sprog mellem de fagprofessionelle og dermed kvalificere det helhedsorienterede arbejde med og omkring de unge.

KvaS kan være med til at sætte fokus på de unges grundlæggende tilværelseskompetencer som grundlag for analyse og forståelse af det understøttende arbejde for og med den unge.

Vital kan være med til at rammesætte og synliggøre de unges grundlæggende psykologiske behov som et grundlag for at skabe motivation for uddannelse og beskæftigelse.

Vitaliseringsmodellen som grundlag for praksisredskaber

Her beskrives to eksempler på, hvordan vitaliseringsmodellen kan anvendes dels som et dialogredskab i samtaler med unge i arbejdet med at koble den unge tættere på egen uddannelsesparathedsproces, og dels til systematisk at skabe en fælles faglig forståelse hos de fagprofessionelle.

1) KARMA kompasset

KARMA kompasset er et dialogredskab, der tager afsæt i vitaliseringsmodellen og bruges i samtaler med unge, der vurderes ikke-uddannelsesparate. KARMA handler om de unges oplevelse af deres fire grundlæggende psykologiske behov for Kompetence, Autonomi, Relaterethed og Mening.

Data indsamlet ved samtalerne bruges ikke som endnu en vurdering af den unge, men som den unges input til de fagprofessionelle ift. at sikre et godt og attraktivt læringsmiljø for den enkelte unge. Redskabet bidrager med den unges stemme, hvor den unges virkelighed og psykologiske behov tages alvorligt i samtalerne.

